

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΡΙΘ. 7

6 ευφ. d.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΑΡΤΖΕΛΟΥ

**ΓΕΝΕΣΗ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ
ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ**

**ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ
ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ Π. ΠΟΥΡΝΑΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1986**

MS46 833

Σειρά

A

B R

225

• M 36

1986

αντ. 2

6εφ4

Στόν Ὑμνογράφο τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας
πατέρα Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη
καί τήν ἐκλεκτή συνοδεία του.

Φωτοσύνθεσις-Ἐκτύπωσις-Βιβλιοδεσία

«Βιβλιοδετική Μέλισσα» Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Τηλ. Ἀσπροβάλτας: 0397 22193 - Θεσσαλονίκης 031 731.552

~~MS46 833~~

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ

1. Τό πρόβλημα τῆς συντάξεως Ὁρου πίστεως	21
α. Τά αἷτια τῆς γενέσεως τοῦ προβλήματος	21
β. Ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος ἀπό τή σύνοδο τῆς Χαλκηδόνος	35
2. Ὁ Ὁρος τῆς Χαλκηδόνος	67
α. Τό ἱστορικό καί θεολογικό πλαίσιο τῆς γενέσεως τοῦ Ὁρου	67
β. Φιλολογική δομή καί δογματικό περιεχόμενο τοῦ Ὁρου	81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΟΡΟΥ

1. Τά κύρια χαρακτηριστικά τοῦ ἀρχικοῦ Ὁρου	91
2. Τό κείμενο τοῦ ἀρχικοῦ Ὁρου	102
α. Ἡ κειμενολογική ὁμοιότητα μεταξύ ἀρχικοῦ καί τελικοῦ Ὁρου	102
β. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ κειμένου τοῦ ἀρχικοῦ Ὁρου	115
3. Ὁ κύριος σκοπός τοῦ ἀρχικοῦ Ὁρου	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ

1. Τό πρόβλημα τῶν πηγῶν τοῦ Ὁρου γενικά	141
2. Φιλολογική καί θεολογική ἀνάλυση τῶν πηγῶν τοῦ Ὁρου	145
3. Ὁ κυρίλλειος χαρακτήρας τοῦ Ὁρου	197
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	221
SUMMARY	225
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	
ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ Ε' ΑΙΩΝΑ	233
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	243
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	251

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἀφορμή γιά τή συστηματική ἐνασχόλησή μας μέ τό θέμα αὐτό ὑπῆρξε ἡ μεγάλη διεκκλησιαστική του σπουδαιότητα γιά τόν ἐπικείμενο θεολογικό διάλογο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μέ τίς ἀντιχαλκηδόνιες Ἐκκλησίες τῆς Ἀνατολῆς.

Προξενεῖ κατάπληξη τό γεγονός ὅτι, ἐνῶ οἱ ὀρθόδοξοι ἐρευνητές κατά τίς ἀνεπίσημες θεολογικές διασκέψεις τους μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους, ἀπό τό Aarhus τῆς Δανίας (1964) καί ἐξῆς, προσπάθησαν μέ διάφορους τρόπους νά τονίσουν τή δογματική συμφωνία τῆς Χαλκηδόνας μέ τόν Κύριλλο Ἀλεξανδρείας, δέν ἔγινε μέχρι σήμερα καμιά προσπάθεια ἀπό τήν πλευρά τῶν Ὁρθοδόξων νά ἐξετασθεῖ ἡ σχέση τῆς κυρίλλειας Χριστολογίας μέ τόν Ὁρο τῆς Χαλκηδόνας, μέ βάση κυρίως τή φιλολογική καί θεολογική ἀνάλυση τῶν πηγῶν του. Ἴσως γιά τό γεγονός αὐτό εὐθύνεται περισσότερο ἡ ἐπιφανειακή γνώμη πού ἐπικρατοῦσε στό διεθνή ἐπιστημονικό θεολογικό χῶρο γιά τίς πηγές καί τόν δογματικό χαρακτήρα τοῦ Ὁρου τῆς Χαλκηδόνας καί λιγότερο ἡ ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος ἀπό μέρους τῶν ὀρθοδόξων ἐρευνητῶν. Πάντως ὀφείλε πολύ νωρίτερα ἡ ἔρευνα τῶν ὀρθοδόξων θεολόγων νά στραφεῖ στή διερεύνηση τῶν πηγῶν τοῦ Ὁρου τῆς Χαλκηδόνας, ἐνόψει μάλιστα καί τοῦ ἐπικείμενου ἐπίσημου θεολογικοῦ διαλόγου μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους. Κι' αὐτό γιατί, ἐφόσον ἀπό τή διερεύνηση τῶν πηγῶν τοῦ Ὁρου εἶναι δυνατό νά ἀποδειχθεῖ ὁ κυρίλλειος χαρακτήρας του, τό ζήτημα αὐτό ἔχει, ὅπως ἀντιλαμβανόμαστε,